

“OILAMDAGI USTOZLAR TARIXI” MUHOKAMASI

I. Maqsad va kutilayotgan natijalar

Ta’limiy: ustoz-shogird an’anasining mazmunini oila a’zolari tajribasi asosida chuqur anglash;

Tarbiyaviy: kattalarga, ustozlarga hurmat va bir-birini tinglash madaniyatini shakllantirish;

Rivojlantiruvchi: og‘zaki muloqot, ma’lumotni tizimlashtirish va taqqoslash ko‘nikmalarini rivojlantirish.

Yoshga moslashtirish: 5–6-sinflarda “Intervyu-doira”da juftlik almashish 2–3 marta bilan cheklanadi va savollar oldindan doskaga yozib qo‘yiladi. 7–8-sinflarda o‘quvchilar savollarni o‘zlari tuzib, erkinroq muloqot qilishlari mumkin.

II. Mashg‘ulotning borishi

1. Tashkiliy qism — 5 daqiqa

Salomlashish, davomatni aniqlash, sinfni mashg‘ulotga psixologik jihatdan tayyorlash.

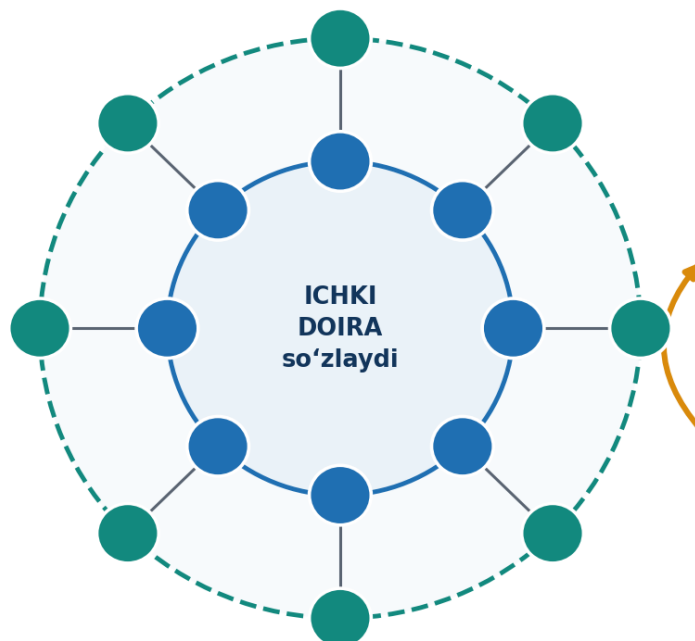
O‘qituvchi: *O‘tgan hafta biz Nilufarning hikoyasini ko‘rdik. Endi esa eng qimmatli hikoyalarni — o‘z oilangizdagi hikoyalarni eshitamiz. Har biringiz uydan bitta xotira olib keldingiz. Keling, ularni bir-birimizga sovg‘a qilamiz.*

2. “Ustoz otangdan ulug‘” “Intervyu-doira” — 20 daqiqa

O‘quvchilar ikki doiraga (ichki va tashqi) bo‘linib, bir-biriga yuzma-yuz turishadi. Ichki doiradagilar o‘z oilaviy suhbatidan bitta qiziq voqeani gapirib beradi. So‘ng o‘qituvchi signal beradi, tashqi doira bir qadam siljiydi va yangi juftlik hosil bo‘ladi. Shu tariqa har bir o‘quvchi 4–5 xil sinfdoshi bilan fikr almashadi.

“INTERVYU-DOIRA”

2-hafta — 15 daqiqa

TASHQI DOIRA tinglaydi va aylanadi →
har bir oʻquvchi 4-5 sinfdoshi bilan fikr almashadi

Oʻqituvchi: Toʻxtaymiz. Bir daqiqa oldin siz oʻnlab turli hikoyalarni eshitdingiz. Ularning qahramonlari har xil edi — kimningdir boshlangʻich sinf muallimi, kimningdir usta, kimningdir buvisi. Ammo hikoyalarda takrorlanadigan narsalar ham bor edi. Keling, shu takrorlanadigan narsalarni jadvalga tushiramiz.

3. “BBB jadvali” (Bilaman — Bilishni xohlayman — Bildim) — 12 daqiqa

BBB jadvali 		
Bilaman	Bilishni xohlayman	Bildim
Ustoz bilim beradi.	Ustozlar qanday qiyinchiliklarga duch keladi?	Ustozga hurmat — millatga hurmat.
Ustoz har doim qoʻllab-quvvatlaydi.	Ustoz boʻlish uchun nimalar kerak?	Ustoz bir shogird orgali butun jamiyatga foyda keltiradi.
Ustoz bizga ibrat boʻladi.	Ustoz-shogird anʼanasi haqida yana nimalarni bilishim mumkin?	Minnatdorchilik hayotni yanada mazmunli qiladi.

Doskada uch ustunli jadval chiziladi. O‘quvchilar ustoz-shogird an’anasi haqida avval nimani bilishgani, nimani bilishni xohlashgani va bugungi suhbatlardan keyin nimani bilib olganlarini yozadilar:

Bilaman	Bilishni xohlayman	Bildim

O‘qituvchi: Uchinchi ustunga qarang — u eng qimmatli ustun. Chunki undagi bilimlarni sizga hech kim dars qilib bermadi: siz ularni o‘z oilangizdan, o‘z sinfdoshlaringizdan oldingiz.

4. “Biz uchun muhim!” — “Hayvonot dunyosini asrash” — 5 daqiqa

O‘qituvchi: Aziz o‘quvchilar! Bugungi suhbatimiz hayvonot dunyosini asrash va ularga g‘amxo‘rlik qilish haqida. Hayvonlar tabiatning muhim qismi bo‘lib, ular tabiatdagi ekologik muvozanatni saqlashda katta ahamiyatga ega. Har bir hayvon, qush va hasharot tabiatda o‘ziga xos vazifani bajaradi. Shuning uchun hayvonot dunyosini asrash va ularga zarar yetkazmaslik barchamizning muhim vazifamizdir. Hayvonlarga nisbatan shafqatsiz munosabatda bo‘lmasligimiz, ularni qo‘rqitmasligimiz va behuda ovlamasligimiz kerak. Yovvoyi hayvonlarning tabiiy yashash joylarini asrash, o‘rmonlar, tog‘lar, cho‘llar va suv havzalarini ifloslantirmaslik muhimdir. Tabiatda sayr qilganimizda hayvonlarning inlari, uyalariga zarar yetkazmasligimiz, qushlarning tuxumlari va jo‘jalariga tegmasligimiz lozim. Hayvonlarni oziqlantirishda ham ehtiyotkor bo‘lish, ularga zararli bo‘lgan mahsulotlarni bermaslik kerak. Uy hayvonlarini parvarish qilish, ularni vaqtida oziqlantirish, toza suv bilan ta‘minlash va ularga mehr ko‘rsatish bizning mas‘uliyatimizdir. Ko‘chada yoki tabiat qo‘ynida jarohatlangan hayvonni ko‘rsak, unga beparvo bo‘lmasdan, kattalardan yoki tegishli mutaxassislardan yordam so‘rashimiz kerak. Noyob va yo‘qolib ketish xavfi ostidagi hayvonlarni muhofaza qilish, ularni noqonuniy ovlash va sotishning oldini olish tabiatni asrashning muhim shartlaridan biridir. Hayvonlar haqida to‘g‘ri ma‘lumotlarni o‘rganish, boshqalarga ham ularni asrash zarurligini tushuntirish orqali tabiatga bo‘lgan mas‘uliyatimizni namoyon etamiz. Har birimiz hayvonlarga mehribon bo‘lishimiz, tabiatni ifloslantirmasligimiz va uning boyliklarini asrashga hissa qo‘shishimiz zarur. Hayvonot dunyosi bizga tegishli oddiy boylik emas, balki kelajak avlodlarga ham asrab-avaylab topshirishimiz kerak bo‘lgan bebaho tabiiy merosdir. Shuni unutmasligimiz kerakki, hayvonlarni asrash — tabiatni, tabiatni asrash esa o‘z kelajagimizni asrash demakdir.

Metodik izoh: *O‘qituvchi tomonidan ma’lumot berilgandan so‘ng o‘quvchilarni fikri ham tinglanadi.*

5. Sinfda yakuniy ko‘rsatma — 3 daqiqa

O‘qituvchi: *Keyingi mashg‘ulotda “Ustozlarimiz — millatning faxri” loyihasini tayyorlaymiz. Bugun biz bitta oiladagi ustozlar haqida bilib oldik; keyingi mashg‘ulotda esa butun mamlakatdagi ustozlar va murabbiylar haqida gaplashamiz. Har biringiz o‘z guruhingiz uchun material (surat, hikoya, ma’lumot) tayyorlab kelasiz.*

Uyga vazifa

Kelasi haftaga guruh bo‘lib loyiha materiali tayyorlab kelish.